

Χρηματοδοτικό μέσο για το περιβάλλον (LIFE+) *I**

Νομοθετικό ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου που αφορά το χρηματοδοτικό μέσο για το περιβάλλον (LIFE +) (COM(2004)0621 – C6-0127/2004 – 2004/0218(COD))

(Διαδικασία συναπόφασης: πρώτη ανάγνωση)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη την πρόταση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο (COM(2004)0621)¹,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 251, παράγραφος 2, και το άρθρο 175, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚ, σύμφωνα με τα οποία του υποβλήθηκε η πρόταση από την Επιτροπή (C6-0127/2004),
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 51 του Κανονισμού του,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Περιβάλλοντος, Δημόσιας Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων και τη γνωμοδότηση της Επιτροπής Προϋπολογισμών (A6-0131/2005),
1. εγκρίνει την πρόταση της Επιτροπής όπως τροποποιήθηκε·
 2. ζητεί από την Επιτροπή να του υποβάλει εκ νέου την πρόταση, αν προτίθεται να της επιφέρει σημαντικές τροποποιήσεις ή να την αντικαταστήσει με νέο κείμενο·
 3. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει τη θέση του Κοινοβουλίου στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή.

¹ Δεν έχει δημοσιευθεί ακόμη στην Επίσημη Εφημερίδα.

Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που καθορίστηκε σε πρώτη ανάγνωση στις 7 Ιουλίου 2005 εν όψει της έγκρισης κανονισμού (ΕΚ) αριθ. .../2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με το χρηματοδοτικό μέσο για το περιβάλλον (LIFE+)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 175, παράγραφος 1,

έχοντας υπόψη την πρόταση της Επιτροπής,

έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής¹,

έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Περιφερειών²,

αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 251 της Συνθήκης³

Εκτιμώντας τα εξής:

- (1) Το περιβάλλον, μια από τις διαστάσεις της στρατηγικής για την αειφόρο ανάπτυξη της ΕΕ που εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Γκέτεμποργκ το 2001, αποτελεί προτεραιότητα για συνδρομή εκ μέρους της Κοινότητας και θα χρηματοδοτείται κυρίως από τα προγράμματα για τη συνοχή, την γεωργία και την ανάπτυξη της υπαίθρου, την έρευνα, την καινοτομία και την ανταγωνιστικότητα, προενταξιακά και ανάπτυξης και εξωτερικής συνδρομής.
- (2) Αυτά τα κοινοτικά προγράμματα **απέχουν πολύ από το να** καλύπτουν όλες τις ανάγκες χρηματοδότησης στον τομέα του περιβάλλοντος και είναι αναγκαία η υποστήριξη της περιβαλλοντικής πολιτικής και νομοθεσίας της Κοινότητας, και ιδίως των προτεραιοτήτων του Έκτου Προγράμματος Δράσης για το Περιβάλλον, *όπως θεσπίστηκε με την απόφαση αριθ. 1600/2002/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴, συμβάλλοντας έτσι στην αειφόρο ανάπτυξη.*

¹ ΕΕ C

² ΕΕ C

³ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 7ης Ιουλίου 2005.

⁴ ΕΕ L 242 της 10.9.2002, σ. 1.

- (3) *Μεταξύ αυτών των προτεραιοτήτων είναι και η ανάσχεση της μείωσης της βιοποικιλότητας μέχρι το έτος 2010 και η ανάγκη διαφύλαξης των φυσικών τόπων κοινοτικού ενδιαφέροντος. Οι προσπάθειες καθορισμού και αναγνώρισης τόπων Natura 2000 απαιτούν διαρκή παρακολούθηση και υποστήριξη, ιδίως ως προς την διαχείριση των εν λόγω τόπων, δεδομένου ότι αυτοί συμβάλλουν σαφώς στην υλοποίηση των προαναφερθέντων στόχων. Το δίκτυο Natura 2000 διέπεται από την οδηγία 79/409/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 2ας Απριλίου 1979, περί διατήρησης των άγριων πτηνών («οδηγία περί πτηνών»)¹ και από την οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 1992, περί διατήρησης των φυσικών οικοτόπων και της άγριας χλωρίδας και πανίδας («οδηγία περί οικοτόπων»)², της οποίας το άρθρο 8 επιτρέπει τη συγχρηματοδότηση από τα κράτη μέλη και την Κοινότητα.*
- (4) *Τα κράτη μέλη συμφώνησαν στο Μαλακίντε το Μάιο 2004 ότι χρειάζονται ρυθμίσεις που θα διασφαλίζουν την επαρκή και εγγυημένη κοινοτική συγχρηματοδότηση του δικτύου Natura 2000. Η Επιτροπή εκτίμησε το ετήσιο κόστος διαχείρισης του δικτύου σε 6,1 δισ. ευρώ, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι προστατευόμενες θαλάσσιες περιοχές. Το ποσόν αυτό μάλλον υποτιμά το πλήρες κόστος και θα πρέπει επομένως να θεωρηθεί ως το ελάχιστο αναγκαίο.*
- (5) *Η πρόκληση της αποτελεσματικής χάραξης και υλοποίησης της περιβαλλοντικής πολιτικής υπό το Έκτο Πρόγραμμα Δράσης για το Περιβάλλον είναι δυνατό να αντιμετωπιστεί μόνον με στήριξη για την επίδειξη καινοτόμων προσεγγίσεων πολιτικής, την παγίωση της βάσης γνώσεων, τη δημιουργία δυναμικού υλοποίησης, την προαγωγή της ορθής διακυβέρνησης, την προώθηση της δικτύωσης, της αμοιβαίας ανταλλαγής γνώσεων και της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών, καθώς και για τη βελτίωση της διάδοσης των πληροφοριών, την ευαισθητοποίηση και την επικοινωνία.*
- (6) *Η τελική έκθεση σχετικά με την χρηματοδότηση του Natura 2000 η οποία υποβλήθηκε το 2001 από την ομάδα εργασίας εμπειρογνομόνων που συγκροτήθηκε βάσει του άρθρου 8 της οδηγίας περί οικοτόπων, συνιστούσε να αυξηθεί σημαντικά, σε βραχυπρόθεσμη βάση, η χρηματοδότηση του LIFE-Natura, να απλοποιηθεί η λειτουργία του χρηματοδοτικού μέσου και να αποκτήσει μεγαλύτερη ετοιμότητα ώστε να καλύπτει τις ανάγκες ενός μεγάλου φάσματος τόπων Natura 2000 σε επενδύσεις κεφαλαίων.*

¹ *ΕΕ L 103 της 25.4.1979, σ. 1. Οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 807/2003 (ΕΕ L 122 της 16.5.2003, σ. 36).*

² *ΕΕ L 206 της 22.7.1992, σ. 7. Οδηγία όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1882/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 284 της 31.10.2003, σ. 1).*

- (7) Το Έκτο Πρόγραμμα Δράσης για το Περιβάλλον, στο άρθρο 6, ορίζει ως δράση προτεραιότητας τη δημιουργία του Δικτύου Natura 2000 και τη θέσπιση των αναγκαίων τεχνικών και οικονομικών μηχανισμών και μέτρων για την πλήρη υλοποίησή του και για την προστασία, εκτός των περιοχών που καλύπτει το Natura 2000, των ειδών που προστατεύονται από τις οδηγίες περί οικοτόπων και περί αγρίων πτηνών, καθώς και των τόπων κοινοτικού ενδιαφέροντος.
- (8) Στα συμπεράσματά του της 11ης Ιουλίου 2002, το Συμβούλιο παραδέχθηκε ότι πρέπει να τεθούν το ταχύτερο σε εφαρμογή οι διατάξεις της οδηγίας περί οικοτόπων που σχετίζονται με τη διαχείριση του Δικτύου, ενώ επίσης παραδέχθηκε την ανάγκη εξέτασης του ζητήματος της χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένου του ζητήματος ενός καταλλήλου πλαισίου για την κοινοτική συγχρηματοδότηση, κάλεσε την Επιτροπή να παρουσιάσει στην Ανακοίνωσή της για τη χρηματοδότηση του Δικτύου Natura 2000 διάφορες δυνατές λύσεις για ένα κατάλληλο και αποτελεσματικό κοινοτικό οικονομικό πλαίσιο, ως στοιχεία που θα πρέπει να ενσωματωθούν στις μελλοντικές δημοσιονομικές προοπτικές της Κοινότητας, και αναγνώρισε τη μεγάλη συμβολή του LIFE-Natura στη δημιουργία του Δικτύου Natura 2000 και στην προάσπιση της βιοποικιλότητας στην Ευρωπαϊκή Ένωση εν γένει.
- (9) Η στήριξη υπό τον παρόντα κανονισμό πρέπει κατά συνέπεια να στοχεύει στην χάραξη, την εφαρμογή, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της περιβαλλοντικής πολιτικής και νομοθεσίας σε όλες τις ευρωπαϊκές πολιτικές, καθώς και στην γνωστοποίηση και διάδοση της σε όλη την ΕΕ.
- (10) Η στήριξη πρέπει να παρέχεται μέσω συμβάσεων επιδότησης και δημοσίων συμβάσεων όπως προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 2002, για τη θέσπιση του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στο γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων¹ (εφεξής: δημοσιονομικός κανονισμός).
- (11) Η ειδική έκθεση αριθ. 11/2003 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου, που μελετά το σχεδιασμό, τη διαχείριση και την εφαρμογή του Περιβαλλοντικού Χρηματοδοτικού Μέσου (LIFE), και τα από 2ας Μαρτίου 2004 συμπεράσματα του Συμβουλίου, όπου το Συμβούλιο δέχεται ευμενώς την ως άνω έκθεση, προσυπογράφουν την άποψη ότι το LIFE έχει καταστεί ένα σημαντικό μέσον της περιβαλλοντικής πολιτικής της Κοινότητας και θυμίζουν ότι το LIFE εξακολουθεί να είναι το μοναδικό αφιερωμένο στη στήριξη αυτής της πολιτικής μέσον.

¹ ΕΕ L 248 της 16.9.2002, σ. 1.

- (12) Η πείρα από τρέχοντα και προγενέστερα μέσα ανέδειξε την ανάγκη σχεδιασμού και προγραμματισμού σε πολυετή βάση καθώς και επικέντρωσης των προσπαθειών στον καθορισμό προτεραιοτήτων και τη στοχοθέτηση των πεδίων δραστηριότητας που είναι επιλέξιμα για την χρηματοδοτική συνδρομή της Κοινότητας.
- (13) Είναι αναγκαία η μείωση του πλήθους των προγραμμάτων και η απλούστευση του προγραμματισμού και της διαχείρισης από ενιαίο, εξορθολογισμένο πρόγραμμα.
- (14) Είναι ωστόσο αναγκαία η διασφάλιση της ομαλής μετάβασης και η συνέχιση της παρακολούθησης και του ελέγχου **και η ποιοτική αξιολόγηση** των δραστηριοτήτων που χρηματοδοτούνται από τρέχοντα προγράμματα μετά από τη λήξη των προγραμμάτων αυτών.
- (15) Πρέπει να δοθεί προσοχή για να εξασφαλιστεί η συμπληρωματικότητα της στήριξης υπό το παρόν πρόγραμμα με άλλα κοινοτικά ταμεία και μέσα.
- (16) Σύμφωνα με τα συμπεράσματα των συνόδων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στο Λουξεμβούργο (Δεκέμβριος 1997) και στη Θεσσαλονίκη (Ιούνιος 2003), οι υποψήφιες χώρες και οι χώρες των Δυτικών Βαλκανίων σε Διαδικασία Σταθεροποίησης και Σύνδεσης πρέπει να θεωρούνται επιλέξιμες για συμμετοχή σε κοινοτικά προγράμματα, σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στις σχετικές διμερείς συμφωνίες που συνάφθηκαν με αυτές τις χώρες.
- (17) Ο κανονισμός καθορίζει το χρηματοδοτικό πλαίσιο για επτά έτη, το οποίο θα είναι το κύριο σημείο αναφοράς για την αρμόδια επί του προϋπολογισμού αρχή, κατά την έννοια της παραγράφου 36 (της πρότασης) της διαθεσμικής συμφωνίας [xxx] μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής σχετικά με τη δημοσιονομική πειθαρχία και τη βελτίωση της διαδικασίας επί του προϋπολογισμού [COM(2004)0498].
- (18) Η επίτευξη των στόχων του 6ου Προγράμματος Δράσης για το Περιβάλλον που συμφωνήθηκαν σε κοινοτικό επίπεδο δεν είναι δυνατό να επιτευχθεί επαρκώς όταν τα κράτη μέλη ενεργούν μεμονωμένα, και, κατά συνέπεια, δικαιολογείται η κοινοτική συνδρομή υπό τον όρο ότι τούτο δεν υπερβαίνει τα απολύτως αναγκαία για την επίτευξη των στόχων αυτών,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1 Στόχοι

Συνιστάται χρηματοδοτικό μέσο για το περιβάλλον, στο εξής αναφερόμενο ως «LIFE+».

Ο γενικός στόχος του LIFE+ είναι να συμβάλλει **στη διατήρηση της φύσης και της βιοποικιλότητας, ειδικότερα στη διαχείριση του δικτύου Natura 2000**, και στην ανάπτυξη και υλοποίηση της περιβαλλοντικής πολιτικής και περιβαλλοντικής νομοθεσίας της Κοινότητας, ως συμβολή στην προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης.

Το LIFE+ θα υποστηρίζει την υλοποίηση του Έκτου Προγράμματος Δράσης για το Περιβάλλον και, συγκεκριμένα, θα συμβάλλει:

- στην επίτευξη ποιότητας του περιβάλλοντος τέτοια ώστε τα επίπεδα ρύπανσης να μην έχουν επιβλαβείς επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον,
- **στη δραστική μείωση των θερμοκηπιακών αερίων στον ατμοσφαιρικό αέρα ώστε να επιτευχθεί η σταθεροποίησή τους σε επίπεδο το οποίο θα μπορούσε να αποτρέψει την επικίνδυνη ανθρωπογενή παρέμβαση στο σύστημα του κλίματος, και με τον τρόπο αυτό να εξουδετερωθεί μια πιθανή οικονομική, κοινωνική και περιβαλλοντική αναστάτωση,**
- στην προστασία, τη διατήρηση, **τη διαχείριση**, την αποκατάσταση και τη διευκόλυνση της λειτουργίας φυσικών **περιοχών**, φυσικών ενδιαιτημάτων, της άγριας πανίδας και χλωρίδας, **ιδίως των ζωνών εκείνων που προστατεύονται από το δίκτυο Natura 2000**, με σκοπό την ανάσχεση της απερίμωσης και της απώλειας της βιοποικιλότητας,
- **στην προστασία της ευρωπαϊκής δασικής μάζας, μέσω μέτρων για την παρακολούθηση και πρόληψη των παραγόντων εκείνων που συμβάλλουν στη μείωσή της,**
- στην προώθηση της καλύτερης διαχείρισης των φυσικών πόρων και των αποβλήτων και στην ενθάρρυνση της στροφής προς περισσότερο αειφόρους τρόπους παραγωγής και κατανάλωσης,

- στην ανάπτυξη στρατηγικών προσεγγίσεων για την χάραξη, υλοποίηση και ενοποίηση πολιτικών, όπου περιλαμβάνεται η βελτίωση της περιβαλλοντικής διακυβέρνησης, **η πληροφόρηση, η ευαισθητοποίηση και η πειστικότερη ενημέρωση σχετικά με τα δικαιώματα και τα καθήκοντα, το κόστος και την ωφέλεια, καθώς και την προστιθέμενη αξία που το περιβάλλον αντιπροσωπεύει στις τομεακές πολιτικές,**
- **αύξηση της συμμετοχής των ευρωπαϊών πολιτών στην επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων.**

Άρθρο 2

Πεδίο εφαρμογής, ειδικοί στόχοι και γενικά κριτήρια

1. Για να υποστηριχθεί η επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων που ορίζονται στο άρθρο 1, το LIFE+ θα αποτελείται από **τρία** σκέλη.

Το σκέλος «LIFE+ Natura και Βιοποικιλότητα»:

- **θα συμβάλει στη δημιουργία τόπων Natura 2000, στην υπαγωγή τους σε δίκτυο και στις ανταλλαγές πρακτικών και γνώσεων,**
- **θα συμβάλει στη διαχείριση των τόπων Natura 2000, σύμφωνα με τις οδηγίες «περί οικοτόπων» και «περί αγρίων πτηνών», καθώς και στη διατήρηση ή την αποκατάσταση φυσικών ενδιαιτημάτων και/ή ομάδων πληθυσμών σε ένα ευνοϊκό καθεστώς προστασίας, συμβάλλοντας έτσι στην επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί για την ανάσχεση της μείωσης της βιοποικιλότητας μέχρι το έτος 2010,**
- **θα συμβάλει στην προστασία και στην ολοκληρωμένη διαχείριση των ποταμών και των θαλάσσιων βυθών του δικτύου Natura 2000.**

Στόχοι του σκέλους LIFE+ Υλοποίηση και Διακυβέρνηση:

- **συμβολή στην ανάπτυξη και επίδειξη προσεγγίσεων και μέσων καινοτόμου πολιτικής, αποδεικνύοντας την προστιθέμενη αξία τους για το περιβάλλον,**

- συμβολή στην παγίωση της βάσης γνώσεων για τη χάραξη, εκτίμηση, παρακολούθηση και αξιολόγηση της περιβαλλοντικής πολιτικής και νομοθεσίας,
- στήριξη του σχεδιασμού και της εφαρμογής προσεγγίσεων, **και πρωτοβουλίες** για την παρακολούθηση και εκτίμηση της κατάστασης του περιβάλλοντος, καθώς και των κινητήριων δυνάμεων, των πιέσεων και των αντιδράσεων που έχουν επιπτώσεις στο περιβάλλον,
- **προώθηση της χρήσης των νέων τεχνολογιών που διευκολύνουν την περιβαλλοντική διαχείριση, την πρόληψη ή τον περιορισμό των φυσικών ή ανθρωπογενών καταστροφών, συμπεριλαμβανομένων των δασικών πυρκαγιών, και την εξυγίανση των μολυσμένων ποταμών και θαλασσίων βυθών,**
- **προώθηση μοντέλων διαχείρισης για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας στα δάση και συμβολή στην προστασία των εδαφών, στην πρόληψη των κινδύνων και στην καταπολέμηση των πυρκαγιών στις δασικές περιοχές,**
- **υποστήριξη** της υλοποίησης της κοινοτικής περιβαλλοντικής πολιτικής, με ιδιαίτερη έμφαση στην υλοποίηση σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο,
- παροχή στήριξης για τη βελτίωση της περιβαλλοντικής διακυβέρνησης, **και μέσω των άτυπων δικτύων μεταξύ των περιβαλλοντικών αρχών όπως είναι το Δίκτυο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Μεταφορά στο Εθνικό Δίκαιο και την Επιβολή του Περιβαλλοντικού Δικαίου IMPEL,** τη διεύρυνση της συμμετοχής των άμεσα ενδιαφερομένων -όπου συμπεριλαμβάνονται οι περιβαλλοντικοί μη κυβερνητικοί οργανισμοί (ΜΚΟ)- **στην αναπτυξιακή πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την εφαρμογή πολιτικών.**

Στόχοι του σκέλους LIFE+ Πληροφόρηση και Επικοινωνία:

- διάδοση πληροφοριών και ευαισθητοποίηση επί περιβαλλοντικών ζητημάτων,
- **ευαισθητοποίηση ως προς τα πλεονεκτήματα αυτής της προσέγγισης για τις τομεακές πολιτικές και, κατ' αυτό τον τρόπο, κατανόηση της έννοιας της αειφόρου ανάπτυξης,**

- παροχή στήριξης για συνοδευτικά μέτρα (πληροφορίες, δράσεις επικοινωνίας και εκστρατείες, διασκέψεις, κ.λπ.) που θα προσφέρουν μια ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία,
 - παροχή της αναγκαίας στήριξης για τη συγκρότηση βάσεων δεδομένων, και ανάπτυξη μέσων και υπηρεσιών για τη βελτίωση της δημόσιας πρόσβασης στην περιβαλλοντική πληροφόρηση.
2. Ενδεικτικός κατάλογος των επιλέξιμων θεμάτων και δράσεων παρέχεται στο Παράρτημα I.
3. Τα χρηματοδοτούμενα από το LIFE+ σχέδια πληρούν τα εξής γενικά κριτήρια:
- α) να είναι κοινοτικού ενδιαφέροντος, επειδή συμβάλλουν σε σημαντικό βαθμό στο γενικό στόχο που ορίζεται στο άρθρο 1,
 - β) να υλοποιούνται από φορείς φερέγγυους σε τεχνικό και οικονομικό επίπεδο,
 - γ) να είναι εφικτά από άποψη τεχνικών προτάσεων, χρονοδιαγράμματος, ισολογισμού και αναγκαιότητας.

Προτεραιότητα μπορεί να δοθεί στα σχέδια που στηρίζονται σε πολυεθνικό σχήμα εφόσον θεωρηθεί ότι τούτο θα είναι πιο αποτελεσματικό ως προς τους επιδιωκόμενους στόχους, σε σχέση με το εφικτό του σχεδίου και τις δαπάνες.

4. Τα κριτήρια χρηματοδότησης που εφαρμόζονται σε σχέδια στο πλαίσιο του σκέλους «LIFE+ Υλοποίηση και Διακυβέρνηση» καθορίζονται στο Παράρτημα I. Τα κριτήρια χρηματοδότησης για επιχορηγήσεις λειτουργίας ή δράσης καθορίζονται στο Παράρτημα III.

Άρθρο 3 Τύποι παρέμβασης

1. Η κοινοτική χρηματοδότηση είναι δυνατό να λαμβάνει τις ακόλουθες νομικές μορφές:
- συμβάσεις επιδότησης
 - συμβάσεις δημοσίων προμηθειών.

2. Κοινοτικές επιδοτήσεις είναι δυνατό να παρέχονται μέσω ειδικών μορφών και συμφωνιών, όπως συμφωνίες πλαίσια εταιρικών σχέσεων και συμμετοχή σε χρηματοδοτικούς μηχανισμούς και ταμεία. Είναι δυνατό να λαμβάνουν τη μορφή συγχρηματοδότησης για την επιδότηση της λειτουργίας ή την επιδότηση της δράσης. Για επιδοτήσεις της δράσης, το μέγιστο ποσοστό συγχρηματοδότησης θα καθορίζεται στα ετήσια προγράμματα εργασιών. Οι επιδοτήσεις της λειτουργίας φορέων που επιδιώκουν στόχους γενικού ευρωπαϊκού συμφέροντος επιτρέπεται να μην υπόκεινται στις διατάξεις σταδιακής μείωσης που προβλέπονται στον δημοσιονομικό κανονισμό.

3. Οι κοινοτικές επιδοτήσεις για τη διαχείριση των τόπων Natura 2000 θα λάβουν μορφή συγχρηματοδότησης. Η συγχρηματοδότηση των δαπανών που συνδέονται με τη διαχείριση των τόπων αυτών ανέρχεται στο 50% και μέχρι ανωτάτου ορίου 75%. Τα ειδικά κριτήρια για τους επιλέξιμους για οικονομική συνδρομή υψηλότερη του 50% τόπους καθορίζονται στα πολυετή προγράμματα.

4. Επιπλέον προβλέπονται δαπάνες για συνοδευτικά μέτρα, μέσω συμβάσεων δημοσίων προμηθειών, οπότε τα κοινοτικά κονδύλια θα καλύπτουν την αγορά υπηρεσιών και αγαθών. Θα καλύπτονται εν προκειμένω, μεταξύ άλλων, δαπάνες για πληροφορίες και επικοινωνίες, για την προετοιμασία, την υλοποίηση, την παρακολούθηση, τον έλεγχο και την αξιολόγηση έργων, πολιτικών, προγραμμάτων και νομοθεσίας.

5. Η Επιτροπή ενθαρρύνει τοπικά σχέδια στα οποία συμμετέχουν ομάδες διαφόρων δήμων και διαπεριφερειακά ή διασυνοριακά σχέδια.

Άρθρο 4 Προγραμματισμός

1. Η χρηματοδότηση παρέχεται για την στήριξη πολυετών στρατηγικών προγραμμάτων που έχουν καταρτιστεί από την Επιτροπή **μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο**. Τα προγράμματα αυτά θα ορίζουν τους κύριους στόχους, **τονίζοντας ιδίως ότι πρέπει να εξασφαλίζεται η προστιθέμενη αξία**, τους τομείς προτεραιότητας δράσης, τους τύπους δράσης και τα αναμενόμενα αποτελέσματα από την κοινοτική χρηματοδότηση σε σχέση προς τους στόχους που καθορίζονται στο άρθρο 1 και **θα περιλαμβάνουν εκτιμήσεις** χρηματοδότησης.

2. Τα κράτη μέλη έχουν ευελιξία στο να εξειδικεύσουν και να προσαρμόσουν το στρατηγικό προγραμματισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης με βάση τις ανάγκες και τις προτεραιότητές τους.

3. Τα ετήσια προγράμματα εργασίας βασίζονται σε πολυετές στρατηγικό πρόγραμμα και θα ορίζουν, για κάθε συγκεκριμένο έτος, τους επιδιωκόμενους στόχους, τα πεδία δράσης, το χρονοδιάγραμμα, τα αναμενόμενα αποτελέσματα, τους τρόπους υλοποίησης, τα ποσά χρηματοδότησης και το μέγιστο ποσοστό συγχρηματοδότησης.

4. Τα πολυετή προγράμματα εγκρίνονται βάσει της διαδικασίας του άρθρου 251 της Συνθήκης.

5. Τα ετήσια προγράμματα εγκρίνονται σύμφωνα με τις διαδικασίες που ορίζονται στο άρθρο 12.

6. Εάν καταστεί αναγκαίο από τις περιστάσεις, τα πολυετή και ετήσια προγράμματα είναι δυνατό να τροποποιούνται κατά την περίοδο εφαρμογής τους, με βάση τις ίδιες διαδικασίες.

Άρθρο 5

Δημοσιονομικές διαδικασίες και μέτρα υλοποίησης

1. Η Επιτροπή θα υλοποιεί την κοινοτική συνδρομή σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό.

2. Η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει να αναθέσει μέρος της εκτέλεσης του προϋπολογισμού σε **διαχειριστική αρχή συγκροτούμενη από** εθνικούς δημόσιους οργανισμούς ή σε οντότητες ιδιωτικού δικαίου επιφορτισμένες με δημόσια υπηρεσία με βάση τις διατάξεις που ορίζονται στο άρθρο 54, παράγραφος 2, στοιχείο γ), του δημοσιονομικού κανονισμού, σύμφωνα με τα κριτήρια επιλογής που ορίζονται στο Παράρτημα II. **Ωστόσο, η Επιτροπή θα είναι υπεύθυνη για την παρακολούθηση, την επικύρωση και την αξιολόγηση της εν λόγω εκτέλεσης, και θα προβεί σε σχετική ανακοίνωση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.**

3. **Η Επιτροπή πρέπει να λάβει μέριμνα ανάπτυξης νέων θέσεων εργασίας που δημιουργούνται από την εφαρμογή του LIFE+ και μάλιστα στη βάση και την προοπτική της Λισαβόνας.**

Άρθρο 6 Δικαιούχοι

Πρόσβαση στο πρόγραμμα LIFE+ έχουν όλοι οι δημόσιοι ή/και ιδιωτικοί φορείς, παράγοντες και οργανισμοί, συγκεκριμένα οι ακόλουθοι:

- **ιδιοκτήτες και διαχειριστές τόπων του Natura 2000,**
- εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές,
- εξειδικευμένοι φορείς που προβλέπονται στη νομοθεσία της ΕΕ,
- διεθνείς οργανισμοί, για δράσεις στα κράτη μέλη και στις χώρες που αναφέρονται στο άρθρο 7,
- *ΜΚΟ.*

Άρθρο 7 Συμμετοχή τρίτων χωρών

Στα προγράμματα που χρηματοδοτούνται από το LIFE+ επιτρέπεται να συμμετέχουν οι ακόλουθες χώρες, υπό τον όρο ότι διατίθενται συμπληρωματικές πιστώσεις:

- οι χώρες ΕΖΕΣ που είναι μέλη του ΕΟΧ, σύμφωνα με τις διατάξεις της συμφωνίας για τον ΕΟΧ,
- οι χώρες που είναι υποψήφιες για να καταστούν μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και οι χώρες των Δυτικών Βαλκανίων που έχουν συμπεριληφθεί στη Διαδικασία Σταθεροποίησης και Σύνδεσης.

Άρθρο 8
Συμπληρωματικότητα μεταξύ χρηματοδοτικών μέσων

Ενέργειες που χρηματοδοτούνται υπό τον παρόντα κανονισμό δεν εμπίπτουν στο κύριο πεδίο εφαρμογής **και στα κριτήρια επιλεξιμότητας** άλλων κοινοτικών χρηματοδοτικών μέσων ούτε λαμβάνουν συνδρομή για τον ίδιο σκοπό. Οι δικαιούχοι σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό παρέχουν **στη διαχειριστική αρχή του άρθρου 5, παράγραφος 2, και στην Επιτροπή** πληροφορίες σχετικά με τη χρηματοδότηση που έλαβαν από τον προϋπολογισμό της ΕΚ και για τις υπό εξέταση αιτήσεις για χρηματοδότηση. Θα επιδιωχθούν **συνέργειες** και συμπληρωματικότητα με άλλα κοινοτικά μέσα.

Η Επιτροπή μεριμνά ώστε να δημιουργηθούν οι κατάλληλοι μηχανισμοί για τη διασφάλιση του συντονισμού από τη φάση του σχεδιασμού μέχρι την φάση της εφαρμογής, μεταξύ των επιχειρησιακών προγραμμάτων και της χρήσης των κονδυλίων του χρηματοδοτικού μέσου LIFE+, των διαρθρωτικών ταμείων, των Ευρωπαϊκών Γεωργικών Ταμείων Αγροτικής Ανάπτυξης και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Αλιείας.

Άρθρο 9
Διάρκεια και δημοσιονομικοί πόροι

1. Ο κανονισμός εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2007 μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2013.

Το χρηματοδοτικό πλαίσιο για την υλοποίηση του παρόντος μέσου καθορίζεται σε 2 190 εκατομμύρια ευρώ, **αυξημένο κατά ελάχιστο ποσοστό 35% των αναγκών του δικτύου Natura 2000 όπως υπολογίζονται από τα κράτη μέλη και την Επιτροπή, ήτοι σύνολο 9 540 εκατ. ευρώ** για την περίοδο από 1η Ιανουαρίου 2007 μέχρι τη 31η Δεκεμβρίου 2013 (επτά έτη), **έχοντας κατά νου ότι, από κοινού με τα άλλα Ταμεία, καλύπτονται οι συνολικές ανάγκες του Natura 2000, που υπολογίζονται σε 21 000 εκατ. ευρώ.**

2. Οι δημοσιονομικοί πόροι που διατίθενται για τις δράσεις που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό εγγράφονται ως ετήσιες πιστώσεις στον γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή εγκρίνει τις διαθέσιμες πιστώσεις για κάθε έτος, εντός των ορίων των δημοσιονομικών προοπτικών.

3. Η ενδεικτική κατανομή της χρηματοδοτικής στήριξης μεταξύ των **τριών** σκελών του LIFE+ δίδεται στα Παραρτήματα I και III.

Άρθρο 10 Παρακολούθηση

1. Για κάθε δράση που χρηματοδοτείται από το LIFE+, ο δικαιούχος αποστέλλει **στη διαχειριστική αρχή του άρθρου 5, παράγραφος 2**, τεχνικές και οικονομικές εκθέσεις σχετικά με την πρόοδο των εργασιών. Επίσης, αποστέλλεται τελική έκθεση εντός τριών μηνών από την περάτωση της δράσης. Η Επιτροπή καθορίζει τη μορφή και το περιεχόμενο των εκθέσεων, **σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 12**.

2. Με την επιφύλαξη των ελέγχων που διενεργούνται από το Ελεγκτικό Συνέδριο σε συνεργασία με τα αρμόδια εθνικά όργανα ή υπηρεσίες ελέγχου, κατ' εφαρμογή του άρθρου 248 της Συνθήκης, καθώς και όλων των ελέγχων που διενεργούνται βάσει του άρθρου 279, στοιχείο γ) της Συνθήκης, οι υπάλληλοι και το λοιπό προσωπικό της Επιτροπής μπορούν να διενεργούν επιτόπιους ελέγχους, συμπεριλαμβανομένων των δειγματοληπτικών ελέγχων, με αντικείμενο τις δράσεις που χρηματοδοτούνται υπό το LIFE+.

3. Συμβάσεις και συμφωνίες, καθώς και συμφωνίες με τους εντεταλμένους φορείς που αναφέρονται στο άρθρο 5, παράγραφος 2, οι οποίες προκύπτουν από τον παρόντα κανονισμό προβλέπουν, συγκεκριμένα, την εποπτεία και τον οικονομικό έλεγχο από την Επιτροπή (ή από εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπό της) και ελέγχους από το Ελεγκτικό Συνέδριο, εάν χρειάζεται επιτόπου.

4. Κατά τη διάρκεια των πέντε ετών που ακολουθούν την τελευταία πληρωμή για μια δράση, ο δικαιούχος της χρηματοδοτικής συνδρομής διατηρεί στη διάθεση της Επιτροπής όλα τα δικαιολογητικά για τις σχετικές με τη δράση δαπάνες.

5. Με βάση τα πορίσματα των εκθέσεων και των δειγματοληπτικών ελέγχων που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2, η Επιτροπή προσαρμόζει, εάν χρειαστεί, την κλίμακα ή τις προϋποθέσεις χορήγησης της χρηματοδοτικής συνδρομής που είχε εγκριθεί αρχικά, καθώς και το χρονοδιάγραμμα των πληρωμών.

6. Η Επιτροπή λαμβάνει κάθε άλλο αναγκαίο μέτρο για να εξακριβώσει αν οι χρηματοδοτούμενες δράσεις εκτελούνται σωστά και σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού και του δημοσιονομικού κανονισμού.

Άρθρο 11

Προστασία των κοινοτικών οικονομικών συμφερόντων

1. Η Επιτροπή εξασφαλίζει ότι, κατά την υλοποίηση δράσεων που χρηματοδοτούνται δυνάμει του παρόντος κανονισμού, τα οικονομικά συμφέροντα της Κοινότητας προστατεύονται με την εφαρμογή προληπτικών μέτρων κατά της απάτης, της διαφθοράς και κάθε άλλης παράνομης δραστηριότητας, με τη διενέργεια αποτελεσματικών ελέγχων και με την είσπραξη αδικαιολογήτως καταβληθέντων ποσών και, σε περίπτωση που διαπιστωθούν παρατυπίες, με την επιβολή αποτελεσματικών, αναλογικών και αποτρεπτικών ποινών, σύμφωνα με τους κανονισμούς (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1995, σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων¹ και (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου, της 11ης Νοεμβρίου 1996, σχετικά με τους ελέγχους και τις εξακριβώσεις που διεξάγει επιτοπίως η Επιτροπή με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από απάτες και λοιπές παρατυπίες², και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Μαΐου 1999, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF)³.

2. Για τις κοινοτικές δράσεις που χρηματοδοτούνται από το LIFE+, η έννοια της παρατυπίας που αναφέρεται στο άρθρο 1, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 σημαίνει κάθε παράβαση διάταξης του κοινοτικού δικαίου ή κάθε παράβαση συμβατικής υποχρέωσης που προκύπτει από πράξη ή παράλειψη ενός οικονομικού φορέα, με πραγματικό ή ενδεχόμενο αποτέλεσμα να ζημιωθεί ο γενικός προϋπολογισμός των Κοινοτήτων ή προϋπολογισμοί που διαχειρίζονται οι Κοινότητες, με αδικαιολόγητη δαπάνη.

3. Η Επιτροπή μειώνει, αναστέλλει ή ανακτά το ποσό της χρηματοδοτικής στήριξης που έχει χορηγηθεί για δράση, εάν διαπιστώσει παρατυπίες, συμπεριλαμβανομένης της μη τήρησης των διατάξεων του παρόντος κανονισμού ή της επιμέρους απόφασης ή της σύμβασης ή του συμβολαίου για τη χορήγηση της δεδομένης χρηματοδοτικής στήριξης, ή εάν αποκαλυφθεί ότι, χωρίς να έχει ζητηθεί προηγουμένως η έγκριση της Επιτροπής, η δράση έχει υποστεί σημαντική μεταβολή, ασυμβίβαστη με τη φύση ή τους όρους εκτέλεσής της.

¹ *EE L 312 της 23.12.1995, σ. 1.*

² *EE L 292 της 15.11.1996, σ. 2.*

³ *EE L 136 της 31.5.1999, σ. 1.*

4. Εάν δεν έχουν τηρηθεί οι προθεσμίες ή εάν η πρόοδος στην εκτέλεση δράσης επιτρέπει να δικαιολογηθεί μέρος μόνο της χρηματοδοτικής στήριξης που χορηγήθηκε, η Επιτροπή ζητεί από το δικαιούχο να της υποβάλει τις παρατηρήσεις του εντός καθορισμένης προθεσμίας. Εάν ο δικαιούχος δεν καταθέσει βάσιμα δικαιολογητικά στοιχεία, η Επιτροπή μπορεί να ακυρώσει το υπόλοιπο της χρηματοδοτικής συνδρομής και να απαιτήσει την επιστροφή των ποσών που έχουν ήδη καταβληθεί.

5. Κάθε ποσό που έχει καταβληθεί αχρεωστήτως πρέπει να επιστρέφεται στην Επιτροπή. Τα ποσά που δεν επιστρέφονται εγκαίρως επιβαρύνονται με τόκους σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στον δημοσιονομικό κανονισμό.

Άρθρο 12 Επιτροπή

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή, την επιτροπή LIFE+, την οποία αποτελούν αντιπρόσωποι των κρατών μελών *και των περιφερειών εκείνων που διαθέτουν αρμοδιότητες σε περιβαλλοντικά θέματα*, και της οποίας προεδρεύει ο αντιπρόσωπος της Επιτροπής. *Ως προς το LIFE+ Natura και Βιοποικιλότητα, η επιτροπή θα συγκροτηθεί βάσει του άρθρου 20 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ.*

2. Όταν γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο εφαρμόζονται *τα άρθρα 5 και 7* της απόφασης 1999/468/ΕΚ, *τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 8* της εν λόγω απόφασης.

Η προθεσμία που προβλέπεται στο *άρθρο 5*, παράγραφος 2, της απόφασης 1999/468/ΕΚ ορίζεται *τρίμηνη*.

3. *Επιπροσθέτως των γενικών κανόνων που θεσπίζονται δυνάμει των άρθρων 7 και 8 της απόφασης 1999/468/ΕΟΚ, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο προτάσεις για τα μέτρα που πρέπει να λάβει η διαχειριστική επιτροπή και ειδικότερα για τα μέτρα που αφορούν το σχεδιασμό της κατανομής και ανάθεσης των πιστώσεων του ετήσιου προϋπολογισμού του LIFE+ (είτε αφορούν τον ίδιο τον κανονισμό LIFE+ είτε τα ετήσια προγράμματα εργασίας).*

4. Ο πρόεδρος προσκαλεί στις συνεδριάσεις της επιτροπής, ως παρατηρητές, εμπειρογνώμονες από οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών για να συζητήσουν περί της κατανομής και ανάθεσης των πιστώσεων του προϋπολογισμού του (είτε αφορούν τον ίδιο τον κανονισμό LIFE+, είτε τα ετήσια προγράμματα εργασίας). Ισχύουν οι βασικές αρχές και προϋποθέσεις περί πρόσβασης του κοινού στα έγγραφα της Επιτροπής.

Άρθρο 13 Αξιολόγηση

Τα πολυετή προγράμματα παρακολουθούνται τακτικά ούτως ώστε να ελέγχεται η υλοποίηση των δραστηριοτήτων που διενεργούνται υπό κάθε σκέλος **και να αξιολογείται ο αντίκτυπός τους.**

Το LIFE+ θα υπόκειται σε ενδιάμεση και τελική αξιολόγηση ούτως ώστε να εκτιμάται η συμβολή του στην ανάπτυξη της περιβαλλοντικής πολιτικής της Κοινότητας και η αξιοποίηση των πιστώσεων.

Η τελική αξιολόγηση διενεργείται το αργότερο ένα έτος μετά τη λήξη του προγράμματος. **Τόσο η τελική όσο και η ενδιάμεση αξιολόγηση διαβιβάζονται** στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

Άρθρο 14 Απλούστευση και κωδικοποίηση

1. Για λόγους απλούστευσης και κωδικοποίησης, ο παρών κανονισμός καταργεί και αντικαθιστά τις ακόλουθες πράξεις: κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1404/96¹, κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1655/2000² και η επέκτασή του· απόφαση αριθ. 1411/2001/ΕΚ³, απόφαση αριθ. 466/2002/ΕΚ⁴ και κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2152/2003⁵.

2. Δράσεις που έχουν αρχίσει πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 2006 σύμφωνα με τα μέσα που προβλέπονται στις προαναφερόμενες πράξεις συνεχίζουν να διέπονται, μέχρι την ολοκλήρωσή τους, από τα μέσα αυτά. Οι επιτροπές που προβλέπονται στα εν λόγω μέσα αντικαθίστανται από την επιτροπή που αναφέρεται στο άρθρο 12 του παρόντος κανονισμού. Υπό τον παρόντα κανονισμό χρηματοδοτείται οποιαδήποτε υποχρεωτική παρακολούθηση και αξιολόγηση που απαιτείται υπό τις εν λόγω πράξεις μετά την λήξη τους.

¹ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1404/96 του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 1996, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1973/92 σχετικά με τη δημιουργία χρηματοδοτικού μέσου για το περιβάλλον (LIFE) (ΕΕ L 181 της 20.7.1996, σ. 1).

² Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1655/2000 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Ιουλίου 2000, σχετικά με το χρηματοδοτικό μέσον για το περιβάλλον (LIFE) (ΕΕ L 192 της 28.7.2000, σ. 1). Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1682/2004 (ΕΕ L 308 της 5.10.2004, σ. 1).

³ Απόφαση αριθ. 1411/2001/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Ιουνίου 2001, σχετικά με το κοινοτικό πλαίσιο συνεργασίας για την προαγωγή της βιώσιμης ανάπτυξης σε αστικό περιβάλλον (ΕΕ L 191 της 13.7.2001, σ. 1). Απόφαση όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση αριθ. 786/2004/ΕΚ (ΕΕ L 138 της 30.4.2004, σ. 7).

⁴ Απόφαση αριθ. 466/2002/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 1ης Μαρτίου 2002, σχετικά με τη θέσπιση κοινοτικού προγράμματος δράσης για την προαγωγή των μη κυβερνητικών οργανώσεων που αναπτύσσουν δραστηριότητα κυρίως στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος (ΕΕ L 75 της 16.3.2002, σ. 1). Απόφαση όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση αριθ. 786/2004/ΕΚ.

⁵ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2152/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Νοεμβρίου 2003, για την παρακολούθηση των δασών και των περιβαλλοντικών αλληλεπιδράσεων στην Κοινότητα (Έμφαση στα δάση) (ΕΕ L 324 της 11.12.2003, σ. 1). Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 788/2004 (ΕΕ L 138 της 30.4.2004, σ. 17).

Άρθρο 15
Διατάξεις υλοποίησης του παρόντος κανονισμού

Οι διατάξεις υλοποίησης καθορίζονται από την Επιτροπή σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 12.

Άρθρο 16
Θέση σε ισχύ

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την τρίτη ημέρα από τη δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Έγινε στις

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΓΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

1. Θέματα

Για τους σκοπούς που ορίζονται στο άρθρο 1, *παρέχεται χρηματοδότηση για τη διατήρηση της φύσης και της βιοποικιλότητας, και ειδικότερα για τη διαχείριση των τόπων Natura 2000 στην Ευρωπαϊκή Ένωση, για την προαγωγή των μη κυβερνητικών οργανώσεων που δραστηριοποιούνται πρωταρχικά στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος σε ευρωπαϊκό επίπεδο και για τη στήριξη της υλοποίησης των προτεραιοτήτων του βου Προγράμματος δράσης για το περιβάλλον, συγκεκριμένα:*

- κλιματική αλλαγή: συμπεριλαμβάνεται το Ευρωπαϊκό πρόγραμμα για τη Κλιματική Αλλαγή (και οποιοδήποτε διάδοχό του).
- φύση και βιοποικιλότητα: συμπεριλαμβάνεται το δίκτυο Natura 2000, *όπως καινοτόμες προσεγγίσεις για τη διαχείριση τόπων και τον σχεδιασμό, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης μηχανισμών αγοράς και μορφών χρήσης για το δίκτυο με τρόπο που να είναι συμβατός με τη διατήρησή του· της παρακολούθησης του καθεστώτος διατήρησης, της χρηματοδότησης για την ανάπτυξη και της εφαρμογής σχετικών σχεδίων δράσης· η αντιστροφή της υποχώρησης της βιοποικιλότητας μέχρι το 2010 και η παρακολούθηση των δασών και των περιβαλλοντικών αλληλεπιδράσεων στην Κοινότητα, καθώς και τα μέτρα πρόληψης πυρκαγιών των δασών, *επείγοντα μέτρα διατήρησης οικοτόπων και ειδών που βρίσκονται σε χειρότερη κατάσταση, καθώς και μέτρα διατήρησης ειδών και διαχείρισης υγροτόπων (βάλτων και τυρφώνων), παρακτίων, θαλασσίων και ποταμίων οικοτόπων·**
- περιβάλλον και υγεία: συμπεριλαμβάνεται το σχέδιο δράσης για τη σχέση περιβάλλοντος και υγείας, η οδηγία πλαίσιο για το νερό, το πρόγραμμα «καθαρός αέρας για την Ευρώπη» (CAFÉ) και οι στρατηγικές με θέμα τη θάλασσα, το έδαφος, τις αστικές περιοχές και τα φυτοφάρμακα.
- αειφόρος χρήση πόρων: όπου περιλαμβάνονται οι θεματικές στρατηγικές για τους πόρους και τη πρόληψη και ανακύκλωση αποβλήτων, στρατηγικές για την αειφόρο παραγωγή και κατανάλωση.

- στρατηγικές προσεγγίσεις για την χάραξη, υλοποίηση και επιβολή πολιτικής: συμπεριλαμβάνεται η αξιολόγηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων και η στρατηγική περιβαλλοντικής αξιολόγησης·
- **φυσική κληρονομιά· δράσεις κατά την έννοια του Τμήματος I, Άρθρο 2 της Σύμβασης της UNESCO της 16ης Νοεμβρίου 1972 για την προστασία της παγκόσμιας πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς·**
- εκ των υστέρων αξιολόγηση των μέτρων περιβαλλοντικής πολιτικής της Κοινότητας.

2. Δράσεις

Από το LIFE+ είναι δυνατό να καλύπτονται οι ακόλουθοι τύποι δραστηριοτήτων:

- μελέτες, έρευνες περιορισμένου χαρακτήρα, κατάστρωση μοντέλων και σεναρίων
- παρακολούθηση
- συνδρομή για την δημιουργία δυναμικού
- κατάρτιση, ημερίδες εργασίας και συνεδριάσεις
- δικτύωση
- **υποστήριξη για το δίκτυο IMPEL**
- πλατφόρμες βέλτιστης πρακτικής
- εκστρατείες ευαισθητοποίησης
- δράσεις πληροφόρησης και επικοινωνίας
- επίδειξη προσεγγίσεων και μέσων άσκησης πολιτικής
- **σχέδια διατήρησης της φύσης, συμπεριλαμβανομένης αγοράς γαιών που περιλαμβάνονται στο δίκτυο Natura 2000.**

3. Ειδικά κριτήρια για συγχρηματοδότηση σχεδίων στο πλαίσιο του LIFE+ Υλοποίηση και Διακυβέρνηση.

Η οικονομική στήριξη παρέχεται υπό μορφή συγχρηματοδότησης των σχεδίων.

Το ποσοστό της κοινοτικής οικονομικής συνδρομής δεν μπορεί να υπερβαίνει το 50% της επιλέξιμης δαπάνης του σχεδίου. Το ποσοστό της κοινοτικής οικονομικής συνδρομής για τα συνοδευτικά μέτρα δεν μπορεί να υπερβαίνει το 100% μιας τέτοιας δαπάνης.

Για την οικονομική στήριξη λαμβάνονται υπόψη μόνο οι προτάσεις που καλύπτουν τα ακόλουθα κριτήρια:

- α) προσφέρουν λύσεις σε ένα πολύ συχνό στην Κοινότητα πρόβλημα ή σε ένα πρόβλημα που προκαλεί μεγάλες ανησυχίες σε ορισμένα κράτη μέλη·*
- β) έχουν καινοτόμο χαρακτήρα από άποψη τεχνολογίας ή μεθόδου·*
- γ) συνιστούν παράδειγμα και βήμα προόδου σε σχέση με την τρέχουσα κατάσταση·*
- δ) αποβλέπουν στην ανάπτυξη και μεταφορά τεχνογνωσίας δυνάμενης να χρησιμοποιηθεί σε παρόμοιες ή ανάλογες καταστάσεις·*
- ε) προάγουν τη συνεργασία στον τομέα του περιβάλλοντος·*
- στ) μπορούν να έχουν σχέση κόστους-ωφέλειας ικανοποιητικό από περιβαλλοντική άποψη.*

Όπου ενδείκνυται, θα πρέπει επίσης να λαμβάνονται υπόψη προτάσεις σε σχέση με τις επιπτώσεις στον τομέα της απασχόλησης και σε σχέση με το εάν μπορούν να διευκολύνουν τη διάδοση και την ευρύτερη δυνατή εφαρμογή χρήσιμων τεχνολογιών ή προϊόντων που συμβάλλουν στην προστασία του περιβάλλοντος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΘΕΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Η Επιτροπή εξασφαλίζει την υλοποίηση των κοινοτικών δράσεων που προβλέπονται υπό το πρόγραμμα LIFE+.

Οι εργασίες εκτέλεσης του προϋπολογισμού είναι δυνατό να ανατίθενται σε **διαχειριστική αρχή όπως ορίζεται στο άρθρο 5, παράγραφος 2.**

Αυτές οι αρμόδιες αρχές ή οργανισμοί (στο εξής «εθνικοί οργανισμοί») ορίζονται από την Επιτροπή σε συμφωνία με τα κράτη μέλη, ή από κράτος μέλος, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 54, παράγραφος 2, στοιχείο (γ) και του άρθρου 56 του δημοσιονομικού κανονισμού και των άρθρων 38 και 39 του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2342/2002 της Επιτροπής, της 23ης Δεκεμβρίου 2002,¹ ο οποίος καθορίζει τους κανόνες για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002.

Η Επιτροπή μελετά τη συμμόρφωση με τις αρχές της οικονομικότητας, αποτελεσματικότητας και απόδοσης. Πριν προβεί στην ανάθεση της εκτέλεσης η Επιτροπή εξασφαλίζει, κατόπιν αξιολόγησης, ότι η μεταφορά πιστώσεων σε εθνικούς οργανισμούς συμβιβάζεται με τη χρηστή χρηματοοικονομική διαχείριση και βελτιώνει την προβολή της κοινοτικής δράσης. Επιπλέον, η Επιτροπή ζητεί τη γνώμη της αρμόδιας επιτροπής που προβλέπεται στο άρθρο 12.

Για να ορίζονται αυτοί οι εθνικοί οργανισμοί πρέπει να πληρούν τα ακόλουθα κριτήρια:

- οργανισμός που έχει συσταθεί ή ορισθεί ως εθνικός οργανισμός έχει νομική προσωπικότητα και διέπεται από τη νομοθεσία του οικείου κράτους μέλους·
- οι εθνικοί οργανισμοί πρέπει να έχουν επαρκή αριθμό προσωπικού, με επαγγελματικές ικανότητες στον τομέα της περιβαλλοντικής πολιτικής·

¹ EE L 357 της 31.12.2002, σ. 1.

- πρέπει να έχουν κατάλληλη υποδομή, όσον αφορά ιδιαίτερα την πληροφορική και τις επικοινωνίες·
- πρέπει να λειτουργούν σε διοικητικό πλαίσιο που θα τους παρέχει τη δυνατότητα να επιτελούν ικανοποιητικά τα καθήκοντά τους και να αποφεύγουν συγκρούσεις συμφερόντων·
- πρέπει να είναι σε θέση να εφαρμόζουν τους κανόνες οικονομικής διαχείρισης και τους συμβατικούς όρους που ορίζονται σε επίπεδο Κοινότητας·
- πρέπει να παρέχουν επαρκείς οικονομικές εγγυήσεις που θα εκδίδονται κατά προτίμηση από δημόσια αρχή, και η διαχειριστική ικανότητά τους πρέπει να είναι κατάλληλη για το επίπεδο κοινοτικής χρηματοδότησης που θα αναλαμβάνουν να διαχειρίζονται.

Η Επιτροπή συνάπτει συμφωνία με κάθε εθνικό οργανισμό, δυνάμει του άρθρου 41 των κανόνων *εφαρμογής του δημοσιονομικού κανονισμού*, στην οποία καθορίζονται λεπτομερώς διατάξεις που καλύπτουν, μεταξύ άλλων, τον ορισμό των καθηκόντων, τους κανόνες υποβολής εκθέσεων, την οριοθέτηση των αρμοδιοτήτων και τις ρυθμίσεις για τον έλεγχο. Οι οργανισμοί πρέπει να πληρούν τις αρχές της διαφάνειας, της ισότιμης μεταχείρισης και της αποφυγής της αλληλεπικαλυπτόμενης χρηματοδότησης με άλλες πηγές της Κοινότητας, καθώς και την υποχρέωση να παρακολουθούν τα έργα και να ανακτούν οποιαδήποτε κονδύλια πρέπει να επιστραφούν από τους δικαιούχους.

Επιπλέον, η Επιτροπή επαληθεύει ότι κάθε κράτος μέλος λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα για να διασφαλισθεί ο κατάλληλος λογιστικός έλεγχος και η οικονομική εποπτεία του εθνικού οργανισμού και, πριν από την έναρξη των εργασιών του εθνικού οργανισμού, παρέχει στην Επιτροπή τις απαραίτητες διασφαλίσεις όσον αφορά την ύπαρξη, την καταλληλότητα και την ορθή λειτουργία, σύμφωνα με τους κανόνες χρηστής οικονομικής διαχείρισης.

Οι εθνικοί οργανισμοί είναι υπεύθυνοι για τα ποσά που δεν ανακτώνται σε περίπτωση παρατυπίας, αμέλειας ή απάτης που μπορεί να αποδοθεί στον εθνικό οργανισμό.

Η Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, διασφαλίζει την μετάβαση από τις δράσεις που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο των προηγούμενων προγραμμάτων στους τομείς του περιβάλλοντος στις δράσεις που θα υλοποιηθούν υπό το πρόγραμμα LIFE+.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΜΗ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΩΣ ΠΡΩΤΑΡΧΙΚΟ ΣΤΟΧΟ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Το LIFE+ συγχρηματοδοτεί επιχορηγήσεις λειτουργίας ή δράσης μη κυβερνητικών οργανώσεων που έχουν ως πρωταρχικό στόχο την προστασία και βελτίωση του περιβάλλοντος σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Για να είναι επιλέξιμη για επιχορήγηση, μια ΜΚΟ πρέπει να έχει τα εξής χαρακτηριστικά:

- πρέπει να είναι ανεξάρτητο και μη κερδοσκοπικό νομικό πρόσωπο με πρωταρχικό σκοπό την προστασία και βελτίωση του περιβάλλοντος για το κοινό όφελος και για την επίτευξη της αειφόρου ανάπτυξης,*
- πρέπει να είναι ενεργός σε ευρωπαϊκό επίπεδο, είτε μόνη είτε υπό μορφή σύμπραξης με δομή (μέλη) και δραστηριότητες που να καλύπτουν τουλάχιστον τρεις ευρωπαϊκές χώρες,*
- πρέπει να συμμετέχει στην ανάπτυξη και εφαρμογή της ευρωπαϊκής πολιτικής και νομοθεσίας.*